

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA FBiH za 2017.godinu

Broj: 01-02-08-14-3-3-1447-5/17

Sarajevo, juni 2018. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	9
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	9
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	9
6.1.1	Prihodi i primici	9
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	10
6.1.2.1	Plate i naknade troškova zaposlenih	11
6.1.2.2	Izdaci za materijal i usluge	11
6.1.2.3	Rashodi Federalnog fonda solidarnosti	12
6.1.3	Finansijski rezultat	14
6.2	BILANS STANJA	14
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	14
6.2.2	Stalna sredstva i vrijednosni papiri	15
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	15
6.2.4	Popis sredstava i obaveza	16
7.	izvještaj o novčanim tokovima	17
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	17
9.	JAVNE NABAVKE	17
10.	IT revizija u procesima nabavki lijekova i potrošnog materijala, inoosiguranja, razvoja HCFIS-a i implementacija BH-DRG	19
11.	KOMENTAR	21
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	22
	<i>Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu</i>	23
	<i>Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine</i>	26
	<i>Izvještaj o novčanim tokovima Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2017. godine</i>	27

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2017. godinu** koji obuhvataju: Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o platama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i Analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, koji je definisan Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH** ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH**, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na dan 31.12.2017. godine, izvršenje budžeta i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2017. godinu**, sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizorske dokaze o tome da li je poslovanje **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2017. godinu** prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom

- 1. Zavod nije blagovremeno poduzeo aktivnosti na izradi i usvajanju Izmjena i dopuna Finansijskog plana (Rebalans) za 2017. godinu, zbog čega nije donesen, niti data saglasnost na isti od strane Parlamenta FBiH do kraja fiskalne 2017. godine. Na pojedinim pozicijama lijekova i medicinskih usluga, stvorene su obaveze iznad plana u ukupnom iznosu 2.177.245 KM, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Najveće prekoračenje od 1.674.160 KM se odnosi na izdvajanje za realizaciju Programa kardiologije i kardiohirurgije (Tačke 6. i 7.1.2.3. Izvještaja).**
- 2. Nabavka citostatika nije pratila odobrena sredstva u Finansijskom planu za 2017. godinu, obzirom da su ugovori za nabavku istih zaključeni u januaru 2018. godine, a nabavka je vršena po osnovu ugovora iz 2016. godine. Također, nabavke lijekova ukupne ugovorene vrijednosti 2.314.487 KM, izvršene su putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci, iako nisu predviđene Planom javnih nabavki za 2017. godinu, niti je donesena posebna odluka o pokretanju postupka javne nabavke, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. (Tačka 10. Izvještaja).**

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH** za 2017. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA**Dragan Kolobarić, dipl.oec.****GENERALNI REVIZOR****Dževad Nekić, dipl.oec.**

Sarajevo, 08.06.2018. godine

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2017. godinu
- Izmjene i dopune Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2017. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o lijekovima;
- Statut Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH (u daljem tekstu Zavod) je izvanbudžetski fond upisan kao javna ustanova kod nadležnog suda za registraciju, na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju¹ i Odluke Vlade FBiH² o početku rada Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH.

Djelatnost Zavoda uređena je Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Statutom Federalnog zavoda, a odnosi se na: učešće u izradi zakona u oblasti zdravstva, kao i drugih propisa i podzakonskih akata u vezi ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, obavljanje poslova vođenja evidencija u oblasti obaveznog zdravstvenog osiguranja; osiguravanje vođenja jedinstvenog informacionog sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja; praćenje politike provođenja i unaprjeđivanja obaveznog zdravstvenog osiguranja i koordiniranje rada kantonalnih zavoda osiguranja u tom domenu; planiranje i prikupljanje sredstva federalnog fonda solidarnosti; obavljanje poslova u vezi sa izradom obračuna sredstava Federalnog fonda solidarnosti po namjenama sa izvještajem; obavljanje poslova u vezi sa izradom obračuna ukupnih sredstava ostvarenih i utrošenih u zdravstvu FBiH sa izvještajem; obavljanje poslova izrade međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje; obavljanje poslove u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite u inostranstvu; izradi cijena zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja kao i obavljanje drugih poslova koji se odnose na rad federalnog fonda solidarnosti, a proizilaze iz zakona i drugih propisa, te podzakonskih akata.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju, u okviru Zavoda je obrazovan Fond solidarnosti Federacije BiH (u daljem tekstu: Fond), u cilju ostvarivanja jednakih uslova za provođenje obaveznog zdravstvenog osiguranja u svim kantonima, za određene prioritetne vertikalne programe zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju BiH, kao i za pružanje prioritetnih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti, koji će se pružiti osiguranim licima na teritoriji Federacije BiH. Formiranjem Fonda (01.07.2002. godine) proširena je djelatnost Zavoda. Sredstva Fonda osiguravaju se iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, Budžeta FBiH i drugih izvora u skladu sa zakonom i odlukom Vlade FBiH.

Članom 93. Zakona o zdravstvenom osiguranju, regulisano je da se od sredstava ostvarenih premijama za reosiguranje kod Zavoda, obrazuje Fond reosiguranja za Federaciju BiH. Zaključkom Ureda predsjedavajućeg Doma naroda Parlamenta FBiH iz 2008. godine, zaduženo je Federalno ministarstvo zdravstva i Vlada FBiH da izvrše sve formalno pravne radnje na organizovanju, odnosno formiranju navedenog Fonda Federacije BiH, ali isti još uvijek nije formiran.

Zavodom upravlja Upravni odbor, kojeg imenuje Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra zdravstva. Upravni odbor kojeg čine predstavnici svih deset kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja.

Zavodom rukovodi direktor, koji predstavlja i zastupa Federalni zavod. Do 07. decembra 2017. godine, Zavodom je rukovodila Novka Agić, a zamjenik Nedžad Redžep do 18. decembra 2017. godine, kada su razriješeni dužnosti rješenjima³ Vlade. Istovremeno na prijedlog federalnog ministra zdravstva, privremeno na tri mjeseca, odnosno do okončanja postupka za konačno imenovanje u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima, rješenjima⁴ su imenovani direktorica Vlatka Martinović (počev od 08.12.2017. godine) i zamjenik direktorice Dževad Hamzić (počev od 19.12.2017. godine). Zvanično je primopredaja dužnosti obavljena 19.12.2017. godine.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju regulisano je formiranje Stručne službe Zavoda.

Organizacija i sistematizacija poslova u Federalnom zavodu uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja. Istim aktom sistematizovano je 54 radna mjesta, a na dan 31.12.2017. godine u Zavodu je bilo uposleno 46 uposlenika.

Sjedište Zavoda je u Sarajevu, Trg heroja broj 14.

¹ „Sl. novine FBiH“, br.30/97, 07/02, 70/08, 48/11

² Odluke Vlade FBiH V.broj 107/98 od 14.05.1998. godine

³ „Sl. novine FBiH“, br. 97/17

⁴ Rješenje o privremenom imenovanju Vlade FBiH V. broj: 1651/2017. i 1654/2017 od 14.12.2017.godine

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2017. godinu** i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u periodu od novembra 2017. godine do marta 2018. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju Zavoda za 2014. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Zavod je postupio u skladu sa članom. 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o poduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su se preduzele odgovarajuće mjere u skladu sa planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Zavod je u okviru svojih nadležnosti provodio aktivnosti u saradnji sa Federalnim ministarstvom zdravlja i Vladom FBiH, kako bi novi Zakon o zdravstvenom osiguranju bio usvojen od strane Parlamenta FBiH;
- 2) U cilju obezbjeđenja kontinuiteta rada interne revizije Zavoda i jačanja sistema internih kontrola, formiran je Odjel interne revizije i popunjeno je radno mjesto internog revizora.
- 3) Zajedno sa resornim ministarstvom, Federalnim ministarstvom finansija i Vladom FBiH, nastavljene su aktivnosti na iznalaženju rješenja osiguranja sredstava za finansiranje Fonda solidarnosti;
- 4) Redovno su sačinjavani godišnji akcijski planovi strategije IT razvoja kao i završavanje opreme (hardvera i softvera) u cilju efikasnije IT podrške procesima u Zavodu.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Iako je po preporuci iz prethodnog Izvještaja o reviziji osigurano da se prijedlog Finansijskog plana dostavlja nadležnom resornom ministarstvu u skladu sa članom 27. Zakona o budžetima u FBiH, i dalje se izmjene i dopune Finansijskog plana ne vrše u skladu sa članom 36. i 37. navedenog zakona;
- 2) Još uvijek nije osigurano potpuno praćenje obima izvršenih zdravstvenih usluga, obzirom da su, po pojedinim programima, evidentna odstupanja ugovorenih i isporučenih zdravstvenih usluga;
- 3) Izrađen je dokument cost benefit analize za rješenje premještanja unosa podataka fonda solidarnosti u zdravstvene ustanove, ali je isti usvojen u februaru 2018. godine. Dokumentom je predložena nadogradnja trezorske aplikacije koja ispunjava tehnološke preduvjete, a realizacija je planirana u 2018. godini.
- 4) Zavod se dopisima dva puta obraćao nadležnom Ministarstvu zdravlja za instrukcije za provođenje aktivnosti iz akcionog plana Reforme finansiranja sekundarne zdravstvene zaštite u BiH, na koje se Ministarstvo nije očitovalo. Ministarstvo je krajem 2017. godine tražilo izvještaj

od Zavoda o statusu projekta i korištenja DRG softvera i isti je dostavljen Ministarstvu. Obzirom da Ministarstvo nije dalo daljne instrukcije, aktivnosti iz akcionog plana nisu okončane.

Nerealizovane preporuke

- 1) Poduzeti aktivnosti kako bi se zaključili ugovori za nabavke za koje su poništavani postupci u prethodnim periodima, a u cilju izbjegavanja zaključivanja aneksa ugovora radi poštivanja odredbi Zakona o javni nabavkama.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstva. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanja postojećih zakonskih propisa.

Vlada FBiH je 05.11.2015. godine donijela rješenje o privremenom imenovanju Upravnog odbora na period od tri mjeseca, odnosno do okončanja postupka konačnog imenovanja, u skladu sa Zakonom. Do dana obavljanja revizije ovaj postupak nije okončan.

Organizacija i način rada Zavoda uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Zavoda, koji predstavlja osnovni i najvažniji pisani akt sistema internih kontrola. U maju 2017. godine Zavod je donio Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o unutrašnjoj organizaciji stručne službe Zavoda na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 14.09.2017. godine. Pravilnikom je uređena unutrašnja organizacija, vrste organizacionih jedinica i njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje, radna tijela, način ostvarivanja prava i dužnosti iz radnih odnosa i disciplinska odgovornost državnih službenika i namještenika. Sistematizacijom poslova i radnih zadataka, sistematizovana su 54 radna mjesta, sa detaljnim opisom poslova i zadataka (bez direktora i zamjenika direktora).

Zavod je usvojio značajan broj internih akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola. U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁵ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶, donesen je Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole Zavoda. Pravilnikom su uređeni upravljački i administrativni kontrolni postupci, finansijsko računovodstveni interni kontrolni postupci, postupci procjene rizika, informisanje, komuniciranje i nadgledanje. Imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2017. godinu, dostavljen je Federalnom ministarstvu finansija 14.03.2018. godine.

Naši nalazi, vezano za sistem internih kontrola, ukazuju da je sistem internih kontrola u pojedinim slučajevima, nezadovoljavajući u dijelu dosljedne primjene Zakona o budžetima u FBiH kod donošenja Rebalansa Zavoda za 2017. godinu, prekoračenja planiranog iznosa za pojedine programe zdravstvene zaštite i potrošnje lijekova i usluga u iznosu većem od ugovorenog, kao i u dijelu dosljedne primjene Zakona o javnim nabavkama.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Zavod je u 2017. godini počeo sa primjenom softverskog rješenja za trezorsko poslovanje u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH⁷, sa ciljem bolje kontrole trošenja planiranih sredstava, ali u istom nisu uspostavljene programske procedure (kontrole) kojim se ograničavaju isplate sredstava samo za namjene i do visine koje su utvrđene u finansijskom planu u skladu sa članovima 6. i 57. Zakona o budžetima u FBiH.

---

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 06/17

⁷ „Sl. novine FBiH“, br.26/16

Izjava o fiskalnoj odgovornosti za period 01.01.2017. godine do 31.12.2017. godine sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija u skladu sa članom 6. stav 1. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti 15.03.2018. godine. Izjavu je potpisala novoimenovana direktorica Vlatka Martinović, samo za period od imenovanja do kraja fiskalne godine, a za prethodni period ista nije potpisana od strane prethodnog menadžmenta.

Preporuke:

- **Potrebno je poduzeti aktivnosti da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**
- **U saradnji sa resornim ministarstvom poduzeti aktivnosti kako bi se okončala procedura imenovanja Upravnog odbora Zavoda.**
- **Potrebno je da se uspostave programske procedure (kontrole) koje će ograničiti isplate sredstava samo za namjene i do visine koje su utvrđene u finansijskom planu u skladu sa članovima 6. i 57. Zakona o budžetima u FBiH.**

Interna revizija

U skladu sa članom 8. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru (u nastavku: Zakon)⁸ i članom 11. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁹, u Zavodu je organizovana služba interne revizije u kojem su prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana tri radna mjesta, a popunjeno jedno radno mjesto - rukovodilac odjela interne revizije, koji će obavljati i operativne poslove interne revizije do popunjavanja sistematizovanih radnih mjesta. Na Prijedlog za izmjenu i dopunu Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, dato je pozitivno mišljenje Centralne Harmonizacijske jedinice.

U 2016. godini donesena je Povelja interne revizije Zavoda, a sa promjenom menadžmenta Zavoda, donesena je nova Povelja i ista dostavljena Centralnoj harmonizacijskoj jedinici, 29.01.2018. godine.

U skladu sa navedenim Zakonom, usvojen je Strateški plan interne revizije za period 2017.-2019. godina, i isti predstavlja kontinuitet prethodnog Strateškog plana za period 2016.-2018. godina.

Na osnovu Strateškog plana sačinjen je Godišnji plan rada interne revizije, kojim su definisane aktivnosti interne revizije na ostvarivanju ciljeva interne revizije iz Strateškog plana, određuju ciljevi, obim, metodologija, trajanje i resursi koji su potrebni za obavljanje svake pojedinačne revizije za 2017. godinu.

Godišnjim planom rada interne revizije za 2017. godinu planirano je obavljanje 10 revizija koliko je i izvršeno.

Uvidom u izvještaje interne revizije konstatovali smo da je interni revizor utvrdio prekoračenja fakturisanja određenih zdravstvenih usluga i dao preporuku obaveze praćenja potrošnje lijekova, analize uzroka prekoračenja kao i poduzimanja mjera na usklađivanju sa planiranim sredstvima. U toku revizije utvrdili smo da preporuka nije ispoštovana do kraja obzirom da smo utvrdili prekoračenja potrošnje lijekova i usluga. Također, najznačajnije preporuke iz Izvještaja za reviziju prihoda se odnose na potrebu praćenja trenda prihoda po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje kao i na potrebu blagovremenog pokretanja aktivnosti na izradi Rebalansa finansijskog plana Fonda solidarnosti, što također nije ispoštovano u šta smo se uvjerali u toku obavljanja revizije. Preporuke su se odnosile i na aktivnosti na unaprjeđenju i usklađivanju evidencija o naplaćenim sredstvima po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja sa kantonalnim zavodima, te uputiti dopis Poreznoj upravi FBiH vezano za iste.

Godišnji izvještaj interne revizije za 2017. godinu je, u skladu sa članom 18. Zakona, dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici 22.02.2018. godine.

Prevenција korupcije

U januaru 2017. godine donesen je **Plan integriteta Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH** za period 2017.-2021. godina, čija je svrha uspostavljanje mehanizma koji će obezbijediti efikasno i efektivno

---

⁸ „Sl. novine FBiH“ br. 47/06

⁹ „Sl. novine FBiH“ br. 82/13

funkcionisanje institucije kroz jačanje odgovornosti, pojednostavljenje komplikovanih procedura, jačanje etike, eliminisanje neefikasne prakse kao i uvođenje efikasnog sistema nadzora i kontrole.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Finansijski plan Zavoda za 2017. godinu je usvojen od strane Upravnog odbora 07.10.2016. godine. Na isti je Vlada FBiH dala saglasnost 30.12.2016. godine, a Parlament FBiH usvojio na sjednici Predstavničkog doma 20.12.2016. i Doma naroda 29.12.2016. godine¹⁰. Finansijskim planom su planirani uravnoteženi prihodi i primici, rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 149.022.000 KM. Nakon razmatranja Izvještaja o tekućem poslovanju Zavoda za devet mjeseci 2017. godine, u kojem je iskazano povećanje prihoda, **Zavod je pristupio izradi Izmjena i dopuna Finansijskog plana (Rebalansa) za 2017. godinu koji je Upravni odbor usvojio tek 27.12.2017. godine, zbog čega Vlada Federacije BiH isti nije bila u mogućnosti razmotriti do kraja fiskalne 2017. godine. Na prijedlog Federalnog ministarstva zdravstva, Vlada Federacije BiH, donijela je Zaključak o prihvatanju Izmjena i dopuna Finansijskog plana za 2017. godinu 18.01.2018. godine. Rebalans plana je dostavljen Parlamentu FBiH na razmatranje i davanje saglasnosti. Na Rebalans plana za 2017. godinu Zastupnički dom je dao saglasnost 18.04.2018. godine, a Dom naroda 19.04.2018. godine. Rebalans plana Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2017. godinu kao i Odluka Parlamenta FBiH o davanju saglasnosti na isti su objavljeni u „Sl. novinama FBiH“ br. 35/18 od 09.05.2018. godine.**

Rebalansom Finansijskog plana planirani su ujednačeni prihodi i primici, rashodi i izdaci i finansiranje u ukupnom iznosu od 163.251.665 KM i u odnosu na prvobitni finansijski plan, uvećani su u ukupnom iznosu za 14.229.665 KM.

Na osnovu prethodno navedenog, konstatovali smo da Zavod nije postupio u skladu sa članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH u dijelu provođenja procedure donošenja Rebalansa za 2017. godinu.

U strukturi ukupno planiranih prihoda najveći dio prihoda planiran je na osnovu doprinosa za socijalno osiguranje 120.840.000 KM, koji čine 81% ukupno planiranih prihoda Zavoda.

U strukturi planiranih rashoda i izdataka, na rashode Fonda solidarnosti odnosi se 145.413.000 KM (97,5%), a na rashode Stručne službe Zavoda 2.397.000 KM (1,6%).

Prema izvještaju o Izvršenju finansijskog plana za 2017. godinu, evidentirana su prekoračenja po pojedinim programima zdravstvene zaštite. Ukupno prekoračenje iznosi 2.177.245 KM. Najznačajnije odstupanje odnosi se na program Kardiologije i kardiologije za koji su planirana sredstva u iznosu od 30.000.000 KM, dok je ukupno ostvareno 31.674.160 KM. **Ukupno prekoračenje po ovom programu iznosi 1.674.160 KM. Navedena prekoračenja nisu u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH kojim je regulisano da se ne smiju stvarati obaveze iznad iznosa odobrenog operativnog plana.**

Godišnji finansijski izvještaji za 2017. godinu su sačinjeni i dostavljeni nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Preporuke:

- *Potrebno je da se blagovremeno pokrenu procedure izrade Izmjena i dopuna finansijskog plana (Rebalansa), u skladu sa članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH.*
- *Osigurati dosljednu primjenu člana 57. Zakona o budžetima u FBiH kojim je regulisano da se ne smiju stvarati obaveze iznad iznosa odobrenog operativnog plana.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2017. godinu, ukupno ostvareni prihodi i primici, iskazani su u iznosu od 163.251.665 KM, što je u odnosu na Rebalansom planirane prihode i primitke za 492.800 KM manje.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 104/16

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (doprinosi) 133.197.263 KM (81,6%), primljeni transferi i donacije 29.003.523 KM (17,8%) neporezni prihodi 558.110 KM (0,3%).

Prihodi od doprinosa Zavoda se najvećim dijelom odnose na **prihode od doprinosa za zdravstveno osiguranje** (133.200.058 KM), koji se ostvaruju u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju¹¹ i Zakonom o doprinosima¹². U okviru navedenih prihoda, na prihode od: doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje zaposlenika se odnosi 128.430.558 KM, ino osiguranje 3.893.408 KM i dodatni doprinosi za detaširane radnike 876.092 KM.

U okviru primjene ugovora o socijalnom osiguranju koje BiH ima zaključene sa drugima državama, u procesu obračuna međusobnih obaveza i potraživanja, po osnovu paušala za zdravstveno osiguranje penzionera FBiH sa stalnim boravkom u drugim državama, kao i stvarnih troškova liječenja osiguranih lica sa privremenim boravkom, Zavod ima ulogu tijela za vezu. Isto uključuje prikupljanje podataka o potraživanjima kantonalnih zavoda i prosljeđivanja istih drugim državama, kao i prijem faktura od tijela za vezu drugih država, prosljeđivanje kantonalnim zavodima, prikupljanje sredstava od kantona i plaćanje fakture. U skladu sa odredbama navedenih ugovora obračun, i plaćanja paušala se vrši jednom godišnje, a stvarnih usluga tromjesečno. Obrada dokumentacije i kontrole se najvećim dijelom vrši manuelno, a vode pomoćne evidencije u Excel tabelama. Razmjena podataka između Federalnog i kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja se vrši u pisanoj formi putem pošte, i ista dugo traje, posebno kada jedna strana ima reklamaciju na obračun.

Odlukom Vlade FBiH¹³ je regulisano da se u Fond solidarnosti u 2017. godini izdvaja 10,2% od ukupnih prihoda, po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje. Istom odlukom je regulisano da će se sredstva koristiti za finansiranje prioriternih vertikalnih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju BiH i za pružanje prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti.

Od ukupno primljenih transfera i donacija (29.003.523 KM), na primljene transfere iz Budžeta FBiH se odnosi 28.532.503 KM, a na donacije 471.020 KM. Primljeni transferi iz Budžeta FBiH se odnose na: Fond solidarnosti 23.833.331 KM, liječenje povratnika iz FBiH u RS-u 1.833.329 KM, sredstva za manje uplaćene transfere iz Budžeta FBiH za Fond solidarnosti za 2016. godinu 2.166.665 KM i sredstva po osnovu naknade za priređivanje igara na sreću u 2015. godini, koja su, Odlukom Vlade Federacije BiH, dodijeljena Zavodu za finansiranje programa liječenja u inostranstvu u iznosu 699.178 KM.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju regulisano je da se iz Budžeta FBiH izdvaja isti iznos sredstava koji se izdvaja jedinstvenom stopom doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, koju utvrđuje svake godine Vlada FBiH. Vlada FBiH je, Odlukom o izdvajanju sredstava u Fond solidarnosti FBiH za 2017. godinu, utvrdila stopu izdvajanja od 10,2%. Međutim, prihodi odobreni iz Budžeta FBiH za 2017. godinu, u iznosu od 26.000.000 KM, znatno su manji od iznosa sredstava koja bi se, po odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju, iz Budžeta Federacije trebala izdvajati za Fond solidarnosti. Također, treba napomenuti da je članom 105. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno da u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa ovim Zakonom, primjenjivat će se Zakon o budžetima u FBiH. Shodno navedenom, Zavodu se doznačavaju sredstva u visini odobrenog u Budžetu FBiH.

Preporuka:

- ***U saradnji sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja poduzimati aktivnosti na bržem rješavanju obaveza i potraživanja po međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje***

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2017. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu 158.462.824 KM, što u odnosu na finansijski plan predstavlja ostvarenje od 98%.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 30/97; 07/02; 70/08; 48/11

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 35/98; 54/00; 16/01; 37/01; 01/02; 17/06; 14/08

¹³ Odluka Vlade FBiH o izdvajanju sredstava u Fond solidarnosti FBiH za 2017. godinu, broj 230/2017 od 16.02.2017. godine

Strukturu rashoda i izdataka čine rashodi Fonda solidarnosti za zdravstvene usluge i programe 155.267.373 KM (98,0%), rashodi i izdaci Stručne službe u iznosu od 2.322.152 KM (1,5%) i detašmani 873.299 KM (0,5%).

Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda

Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda iskazani su u iznosu od 2.322.152 KM, i u odnosu na plan manji su za 106.948 KM ili za 4,4%. Odlukom Vlade FBiH iz 2005. godine regulisano je finansiranje rada Stručne službe u maksimalnom iznosu do 3% od ukupno ostvarenih prihoda Federalnog zavoda. Na osnovu ostvarenih rashoda i izdataka Stručne službe u odnosu na ukupne ostvarene prihode za 2017. godinu procenat finansiranja je iznosio 1,5%.

Strukturu rashoda i izdataka Stručne službe čine: plate i naknade troškova zaposlenih 1.979.649 KM (85,5%), izdaci za materijal i usluge 306.610 KM (13%) i izdaci za nabavku stalnih sredstava 35.893 KM (1,5%).

6.1.2.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Izdaci za plaće i naknade troškova zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.979.649 KM i isti su u odnosu na prethodnu godinu veći za 121.562 KM. Struktura izdataka prikazana je u narednoj tabeli:

	<i>Izraženo u KM</i>	
	01.01.-31.12.2017.	01.01.-31.12.2016.
TROŠKOVI PLATA I DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH	1.979.649	1.858.087
Troškovi plata	1.619.985	1.537.939
Naknade troškova zaposlenika	189.309	152.802
Doprinosi	170.355	167.343

Bruto plate i naknade plata su iskazane u iznosu 1.619.985 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 82.046 KM. Više iskazane plate i naknade plata su nastale zbog izmjene Pravilnika o radu Zavoda u dijelu povećanja broja sati po radnom danu (8 sati po ranom danu, a do tada 7,5 sati po radnom danu), kao i zbog povećanja plata po osnovu minolog rada i isplaćenih stimulacija u 2017. godini.

Obračun plata i naknada plata vrši se u skladu sa Zakonom o radu¹⁴, te sljedećim aktima donesenim od strane direktora Zavoda: Pravilnik o radu, Odluka o kriterijima i načinu vrednovanja rada radnika u Stručnoj službi i Odluka o utvrđivanju koeficijenta za obračun plate.

Najveća neto plata isplaćena u Zavodu u 2017. godini iznosila je 4.338 KM, najniža 659 KM, a prosječna neto plata iznosila je 1.865 KM.

U 2017. godinu prestao je radni odnos (penzija) za tri uposlenika, a nova dva zaposlenika su zasnovala radni odnos.

Kod obračuna i isplate plata i naknada plata nisu utvrđene nepravilnosti.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu 189.309 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu veće za 35.506 KM ili 23,9%. Naknade se odnose na: naknade za topli obrok 81.133 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 44.994 KM, naknade troškova prevoza sa posla i na posao 26.182 KM, naknade za regres za godišnji odmor 19.572 KM, jubilarne nagrade 14.025 KM, pomoći u slučaju smrti, invaliditeta i ostale pomoći 3.448 KM. Isplate naknada vršene su u skladu sa zakonskim i internim aktima Zavoda kojim su regulisane pojedine vrste naknada.

6.1.2.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 306.610 KM što predstavlja 13,2% ukupnih rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda. Strukturu navedenih izdataka čine izdaci za: ugovorene i druge posebne usluge 94.982 KM, komunikaciju i komunalne usluge 57.812 KM, nabavku administrativnog materijala

¹⁴„Sl. novine FBiH“, br. 26/16

43.997 KM, energiju 40.952 KM, osiguranje i bankarske usluge 29.904 KM, tekuće održavanje 19.019 KM, putne troškove 15.394 KM i nabavku goriva za službene automobile 4.550 KM.

Najveći dio izdataka čine izdaci za ugovorene i druge posebne usluge koji se najvećim dijelom odnose na naknade članovima Upravnog odbora u iznosu od 57.683 KM, od čega 51.539 KM na naknade članova Upravnog odbora, a preostalih 6.144 KM na naknade putnih troškova članovima Upravnog odbora/vijeća sa prebivalištem van Kantona Sarajevo. Naknade su isplaćivane u skladu sa Zakonom o platama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH¹⁵ kojim je limitiran iznos naknade za predsjednika Upravnog odbora u visini prosječne plate Federacije BiH i 80% od prosječne plate Federacije BiH za članove upravnog odbora. Internim aktom Zavoda je definisano da se isplata vrši samo za one mjesece u kojima predsjednik i članovi Upravnog odbora učestvuju u radu Upravnog odbora.

6.1.2.3 Rashodi Federalnog fonda solidarnosti

Ukupno iskazani rashodi Federalnog fonda solidarnosti (u daljem tekstu Fond) u 2017. godini su iznosili 155.267.373 KM. U odnosu na Rebalans Finansijskog plana za 2017. godinu manji su za 2.224.627 KM ili 1%, dok su u odnosu na 2016. godinu veći za 5% ili 6.768.143 KM. Isti se odnose na prioritetne federalne programe zdravstvene zaštite, prioritetne najsloženije oblike zdravstvene zaštite, programe liječenja u inostranstvu, preventivne programe i programe unaprjeđenja zdravlja kod djece, te lijekovi i rashodi na teret namjenskih transfera iz Budžeta FBiH.

Programom zdravstvene zaštite Fonda za 2017. godinu, definisan je sadržaj zdravstvenih usluga, te vrste lijekova i medicinskih sredstava koji će se finansirati sredstvima Fonda. Program je sačinjen saglasno Odluci o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava¹⁶, Odluci o utvrđivanju vertikalnih programa zdravstvene zaštite od interesa za FBiH i prioritetnih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti koji će se pružati osiguranim licima na teritoriji FBiH¹⁷ i Odluci o listi lijekova Federalnog fonda solidarnosti¹⁸.

Upravni odbor Zavoda je 07.10.2016. godine donio Odluku, na osnovu koje se utvrđuje Program zdravstvene zaštite koja se finansira sredstvima Fonda za period 01.01.-31.12.2017. godine sa Planom obima zdravstvenih usluga za 2017. godinu, a po prethodno dobivenoj saglasnosti Federalnog ministarstva zdravstva (resorno ministarstvo).

Odlukom o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava, definisano je da se zdravstvene usluge utvrđene prioritetnim federalnim programima zdravstvene zaštite i prioritetnim najsloženijim oblicima zdravstvene zaštite, pružaju samo u onim zdravstvenim ustanovama u FBiH, koje su verificirane od strane resornog ministarstva kao i da se ugovaranje zdravstvenih usluga obavlja saglasno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zakonu o zdravstvenom osiguranju i Zakonu o javnim nabavkama BiH. Usluge zdravstvene zaštite, koje se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti, osiguravaju zdravstvene ustanove sa kojima Zavod zaključuje ugovore.

Postupak dodjele ugovora je proveden saglasno odredbama Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II dio B, Zakona o javnim nabavkama¹⁹. Zavod je u 2017. godini sklopio ugovore sa zdravstvenim ustanovama (tri klinička centra: Sarajevo, Tuzla i Mostar; tri kantonalne bolnice: Bihać i Zenica; Opća bolnica „Abdulah Nakaš“ Sarajevo; Zavod za transfuziologiju i medicinu Federacije BiH; Centar za srce Tuzla; i pet dijaliznih centara u Orašju, Travniku, Tešnju, Živinicama i Konjicu), ukupne vrijednosti 56.519.187 KM.

Za prioritetne Federalne programe zdravstvene zaštite u 2017. godini, iskazani su rashodi u iznosu od 92.505.814 KM, što je u odnosu na Rebalans manje za 2.673.186 KM ili 2,8%. Isti se odnose na programe hronične i akutne hemodijalize, peritonealne dijalize, lijekova za dijalizu, prevoz za hemodijalizu, citostatike, kliničke studije, preventivne programe i programe unaprjeđenja zdravlja djece, faktore koagulacije za

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 12/09

¹⁶ „Sl. novine FBiH“ br. 21/09

¹⁷ „Sl. novine FBiH“ br. 08/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08, 52/08

¹⁸ „Sl. novine FBiH“ 89/13, 74/14, 91/14, 87/16

¹⁹ „Sl. glasnik BiH“, br. 66/16

liječenje oboljelih od hemofilije i humani imunoglobulini, lijekova za liječenje hepatitisa C i B, lijekova za liječenje multiple skleroze i humanu reprodukciju lica sa invaliditetom. U okviru ovih programa, najznačajnija stavka se odnosi na rashod nabavke citostatika 41.298.292 KM ili 26,6% ukupnih rashoda Fonda. Prema Izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2017. godinu, broj pacijenata sa indikacijom za liječenje citostaticima je u stalnom porastu. Također je navedeno, da na visinu troškova utiču problemi vezani za provođenje javnih nabavki lijekova, koji se ne mogu blagovremeno okončati, te da u slučajevima kad dobavljači ne izvrše isporuku u ugovorenim rokovima, pacijentima koji izvrše nabavku lično svojim sredstvima (obično po većim cijenama), Zavod je dužan refundirati taj trošak, a to uvećava ukupne troškove.

Za prioritete najslabije oblike zdravstvene zaštite u 2017. godini, iskazan je iznos od 42.916.287 KM, što je u odnosu na Rebalans više za 384.287 KM. Isti se odnose na kardiologiju i kardiohirurgiju u FBiH, neurohirurgiju u FBiH, ortopediju i traumatologiju, torakohirurgiju, citostatike, kliničke studije, preventivne programe i programe unapređenja zdravlja djece, faktore transplatacija sa imunosupresivnim lijekovima, nuklearna medicina, usluge PET/CT za djecu do navršene 18 godina starosti, vaskularna hirurgija i najslabije oblike zdravstvene zaštite iz oblasti urologije. U okviru ovih programa, najznačajnija stavka se odnosi na rashod kardiologije i kardiohirurgije u iznosu od 31.674.160 KM i isti čine 20,4% ukupnih rashoda Fonda solidarnosti. **U odnosu na plan evidentno je prekoračenje navedenog programa za 1.674.160 KM, što nije u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.**

Zavod vrši nabavku lijekova i potrošnog medicinskog materijala za zdravstvene ustanove sa područja FBiH sa kojima ima zaključene ugovore o pružanju zdravstvenih usluga.

Evidencije o potrošnji lijekova i medicinskog materijala se vode u softverskom rješenju za materijalno knjigovodstvo po šiframa i vrijednosti unesenih sa faktura, a potrošnja po pacijentu se vodi u bazi Fonda solidarnosti, za koje postoji drugo softversko rješenje. Podaci se unose u bazu sa specifikacijom iz priloga faktura o potrošnji, koju su zdravstvene ustanove dužne dostavljati do 15. u mjesecu za prethodni mjesec. Evidencije skladištenja lijekova kao i evidencije potrošnje lijekova se vode u zdravstvenim ustanovama. Ovakav način evidentiranja i dostave podataka utiče na ažurnost podataka potrebnih za planiranje nabavke lijekova i potrošnju istih.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovali smo da je Zavod u 2017. godini poduzimao aktivnosti na praćenju i kontroli potrošnje lijekova u odnosu na planirana sredstva kao i kontrolu zaključenih ugovora, ali se nismo uvjerali da su iste bile u potpunosti efikasne. O izvršenim uslugama i utrošenim lijekovima, sačinjavani su mjesečni izvještaji u kojima su iskazana prekoračenja u potrošnji lijekova po pojedinim zdravstvenim ustanovama.

Za programe liječenja u inostranstvu ukupni rashodi iskazani su u iznosu 14.980.658 KM, a odnose se na programe liječenja oboljenja i stanja, odnosno povreda koje se ne mogu uspješno liječiti u zdravstvenim ustanovama FBiH, u skladu sa Pravilnikom o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo, koji se počeo primjenjivati 01.02.2014. godine. Pravilnikom su jasno definisane bolesti koje se mogu liječiti u inostranstvu. Pojedinačne odluke o upućivanju pacijenta na liječenje u inostranstvo donosio je Upravni odbor Federalnog zavoda, na osnovu prijedloga Komisije za upućivanju na liječenje u inostranstvo.

Rashodi po osnovu izvršenih usluga bolničkog liječenja povratnika iz Federacije BiH u općine u Republici Srpskoj u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH u 2017. godini iskazani su u iznosu 2.136.992 KM. Za ovaj program odobrena su sredstva u Budžetu Federacije BiH za 2017. godinu u iznosu od 2.000.000 KM, koja su doznačena Zavodu.

Ostali rashodi u funkciji provođenja programa Fonda iskazani su u iznosu od 334.317 KM i odnose se na sljedeće rashode: provođenja postupaka javnih nabavki lijekova i potrošnog materijala koji se finansiraju sredstvima Fonda, isplate naknada za rad komisija za izdavanje saglasnosti za liječenje na teret sredstava Fonda, naknada za rad drugih stručnih komisija u postupku ostvarivanja prava koja se osiguravaju sredstvima Fonda, finansiranja Projekta homo spreja-seta za hemostazu kod pacijenata sa akutnim gastrointestinalnim krvarenjem i Projekta nutritivna potpora za tumorsku kaheksiju za pacijente sa upalnim bolestima debelog

crijeva po Odluci Upravnog odbora Zavoda²⁰, i ostalih materijalnih troškova u provođenju programa solidarnosti.

Preporuka:

- **Potrebno je osigurati poštivanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH u dijelu stvaranja obaveza samo do iznosa odobrenog u finansijskom planu.**

6.1.3 Finansijski rezultat

Prema **Izveštaju o izvršenju finansijskog plana Zavoda**, ukupno iskazani prihodi i primici u 2017. godini iznosili su 162.794.789 KM, rashodi i izdaci 158.462.824 KM i višak prihoda nad rashodima 4.331.966 KM. Ukupan akumulirani višak prihoda nad rashodima iskazan je u iznosu od 5.476.577 KM, od čega se na neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz prethodnog perioda odnosi 1.144.611 KM. Odluku o usvajanju Godišnjeg obračuna Zavoda za 2017. godinu, kao i Odluku o rasporedu viška prihoda nad rashodima po godišnjem obračunu Zavoda za 2017. godinu, donio je Upravni Odbor Zavoda 27.02.2018. godine. Prema Odluci o rasporedu, višak prihoda nad rashodima iz 2017. godine će se rasporediti kako slijedi:

- liječenje oboljelih od metastatskog melanoma u 2018. godini 2.500.000 KM
- finansiranje programa kardiologije i kardiohirurgije u privatnoj zdravstvenoj ustanovi Centar za srce 1.750.000 KM
- kapitalne izdatke u 2018. godini 49.000 KM
- Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz 2017. godine 32.966 KM

Na istoj sjednici, Upravni odbor donio je zaključak kojim nalaže menadžmentu Zavoda, kao i rukovodiocima stručnih službi, da ne vrše plaćanje faktura po osnovu kojih su stvorene obaveze do usvajanja Rebalansa, a u skladu sa članom 37. Zakona o budžetima ili do isteka valutnog roka za plaćanje prispjelih faktura, a o čemu će se donijeti naknadna odluka Upravnog odbora. Za stvaranje obaveza prije donošenja Rebalansa za 2017. godinu, nije bilo osnova, obzirom da je članom 57 Zakona o budžetima propisano da se ne smiju stvarati obaveze iznad iznosa odobrenog u finansijskom planu.

Rebalansom Finansijskog plana Zavoda za 2017. godinu planirana su i Budžetom Federacije BiH za 2017. godinu odobrena sredstva na ime pokrića dijela gubitka Federalnog zavoda iz 2013. godine u iznosu od 2.402.380 KM. Ova sredstva doznačena su Zavodu u 2017. godini.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12. 2017. godine iskazani su u iznosu 37.754.986 KM. Gotovina u blagajni i na transakcijskim računima na dan 31.12.2017. godine iznosila je 37.754.986 KM. Transakcijski računi u zemlji otvoreni su kod Union Banke, Raiffeisen banke i Sberbank BH.

Kratkoročna potraživanja sa 31.12.2017. godine iskazana su 3.038.950 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 325.205 KM. Pregled potraživanja iskazan je u sljedećoj tabeli:

	<i>Izraženo u KM</i>
	01.01.-31.12.2017.
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	3.038.950
Potraživanja od Budžeta FBiH	2.333.342
Potraživanja po osnovu datih avansa od zdravstvenih ustanova u inostranstvu	659.561
Potraživanja od detašmana	43.037
Potraživanja za refundaciju bolovanja preko 42 dana	3.010

Potraživanja iz Budžeta FBiH u iznosu od 2.333.342 KM naplaćena su 24.01.2018. godine.

²⁰ Odluka broj 02/III-01-1-2997-1/14 od 28.11.2014. godine

Potraživanja po osnovu datih avansa zdravstvenim ustanovama u inostranstvu na dan 31.12.2017. godine, iznose 659.560 KM, a odnose se na date avanse za liječenje osiguranika FBiH u zdravstvenim ustanovama u inostranstvu:

	<i>Izraženo u KM</i>
	01.01.-31.12.2017.
POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DATIH AVANSA	659.561
CHU Grenoble ALPE	191.668
KB Merkur Zagreb	160.496
Klinika Tuluz	134.327
Klinika CHU Nica	126.452
Klinika Mayer Firenca	17.657
ST Medica Beograd	16.390
LEXUM a.s. PRAG	5.695
Univeritetska bolnica Cirih	3.125
KBC Rebro	3.338
Sestre milosrdnice Zagreb	412

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 13.860.698 KM i u odnosu na prethodnu godinu su veća za 4.257.605 KM. Navedeno se odnosi na potraživanja od zdravstvenih ustanova za izdate lijekove i potrošni materijal koje Zavod nabavlja za potrebe pružanja zdravstvenih usluga, a koja se finansiraju sredstvima Fonda. Lijekovi i potrošni materijali se skladište u kliničkim apotekama i kliničkim odjelima zdravstvenih ustanova u FBiH. Utvrdili smo da se stanje na zalihama evidentira u skladu sa Računovodstvenim politikama Zavoda.

6.2.2 Stalna sredstva i vrijednosni papiri

U finansijskim izvještajima Zavoda na dan 31.12.2017. godine, iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 2.039.368 KM (nabavne vrijednosti 3.014.575 KM, ispravke vrijednosti 975.207 KM). Na dan 31.12.2017. godine izvršeno je usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava Zavoda.

Na poziciji **vrijednosnih papira** iskazane su dionice Rudnika soli Tuzla ukupne vrijednosti 108.843 KM, na ime neuplaćenog duga Rudnika za doprinos za zdravstveno osiguranje. Evidentiranje vrijednosnih papira u poslovnim knjigama Zavoda je izvršeno na osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u FBiH²¹ i Uredbe o postupku finansijske konsolidacije privrednih društava u FBiH,²² i Sporazuma o finansijskoj konsolidaciji duga na osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje između dužnika Rudnik soli „Tuzla“ d.d. Tuzla i povjeriocima Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona i Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH. Sporazum je zaključen u skladu sa Odlukom Vlade Tuzlanskog kantona o finansijskoj konsolidaciji privrednog društva Rudnik soli „Tuzla“ d.d. Tuzla i istim je ugovoreno da će Rudnik soli „Tuzla“ d.d., za uvećanje osnovnog kapitala Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, izvršiti upis 1.279 dionica nominalne vrijednosti 85,10 KM, na ime neuplaćenih doprinosa za zdravstveno osiguranje zaključno do 30.09.2013. godine. Registar vrijednosnih papira u FBiH je 27.06.2017. godine obavijestio Zavod da je Zavod registrovan kao vlasnik upisanih dionica.

Napominjemo da ovakav način rješavanja uplate neuplaćenih doprinosa nije u skladu sa drugim zakonskim propisima (Zakon o doprinosima, Zakon o zdravstvenom osiguranju, Pravilnik o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH), kojima je regulisana obaveza i način uplate svih doprinosa iz i na plaću.

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Na dan 31.12.2017. godine iskazane su kratkoročne obaveze i razgraničenja Zavoda u ukupnom iznosu od 43.754.457 KM, od čega su kratkoročne obaveze 41.418.029 KM i razgraničenja 2.336.428 KM

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 52/14

²² „Sl. novine FBiH“, br. 70/14

(razgraničeni prihodi 2.336.352 KM i razgraničeni rashodi 75 KM). Kratkoročne obaveze u odnosu na prethodnu godinu veće su za 6.127.076 KM ili 16,3% i iste imaju trend rasta obzirom na povećan broj pruženih zdravstvenih usluga.

Najznačajniji iznos kratkoročnih obaveza se odnosi na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 31.433.231 KM. Ovaj iznos obuhvata obaveze prema firmama dobavljačima za lijekove i medicinskog materijala, te obaveze prema zdravstvenim ustanovama koje pružaju zdravstvene usluge.

Obaveze prema kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja od ino-nosioca osiguranja u iznosu od 8.330.139 KM, se odnose na sredstva koja su doznačena od strane ino-nosioca osiguranja, a koja se raspoređuju i uplaćuju kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja. Za usaglašavanje stanja sa kantonalnim zavodima, Zavod nema programsko rješenje, nego se usaglašavanja rade na osnovu pomoćnih evidencija.

Ostale obaveze su obaveze za detašmane- ino-nosiocima osiguranja (nesreće na poslu) u iznosu od 490.594 KM koje se odnose na neplaćene obaveze po dospjelim fakturama za usluge zdravstvene zaštite pružene detaširanim radnicima u inostranstvu i obaveze za liječenje djece u inostranstvu u iznosu od 809.131 KM koje se odnose na dospjele, a neplaćene fakture za liječenje djece u zdravstvenim ustanovama u inostranstvu.

6.2.4 Popis sredstava i obaveza

Direktor Zavoda je 18.10.2017. godine donio Odluku o redovnom godišnjem popisu stalnih stvari, sitnog inventara, materijalnih i sličnih prava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2017. godinu. Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2017. godine obavljen je u skladu sa Pravilnikom o popisu Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH.

Na nivou Zavoda formirane su komisije: Centralna popisna komisija; Komisija za popis imovine, stalnih sredstava, sitnog inventara, materijalnih i sličnih prava; Komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza i Komisija za popis zaliha lijekova i potrošnog materijala u UKC Sarajevo, UKC Tuzla, Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar, Kantonalnoj bolnici Zenica. Ostale zdravstvene ustanove, u kojima se nalaze zalihe lijekova i potrošnog materijala, su formirale tročlane komisije za popis zaliha na nivou zdravstvenih usluga.

Centralna popisna komisija je sačinila izvještaj o popisu u januaru 2018. godine, a Upravni odbor je Odluku o popisu usvojio 30.01.2018. godine. Prema Izvještaju Centralne popisne komisije, popisom nisu utvrđene razlike, odnosno knjigovodstveno stanje odgovara stvarnom stanju stalnih sredstava, što je i utvrđeno u toku revizije na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju. Komisija je predložila otpis dotrajalih stalnih sredstava koja su u potpunosti amortizovana ukupne vrijednosti 11.825 KM. Prema popisu je konstatovano da se u poslovnim knjigama nalaze dionice Rudnika soli Tuzla ukupne vrijednosti 108.843 KM, na ime njihovog neplaćenog duga za doprinos za zdravstveno osiguranje, što je detaljnije obrazloženo u tački 7.2.2 Izvještaja.

Popisom je konstatovan manjak na zalihama lijekova za 2017. godinu kod UKC Tuzla u ukupnom iznosu 65.979 KM. Iskazani manjak na zalihama lijekova je nastao zbog toga što je UKC Tuzla lijekove (citostatici) utrošio na pacijente koji nisu imali saglasnost ovlaštenih komisija. Za navedeni manjak tereti se UKC Tuzla, a naplata potraživanja po osnovu manjka realizovana je umanjenjem ispostavljenih faktura za decembar 2017. godine, u skladu sa donesenom Odlukom.

Po osnovu isteka roka lijekova, komisije su predložile rashod lijekova u iznosu od 30.212 KM za UKC Sarajevo i UKC Tuzla, za koje je Centralna komisija predložila da se tereti Zavod, obzirom da su navedene ustanove na vrijeme upozorile na isticanje rokova za lijekove. Istovremeno, Kantonalna bolnica Bihać nije na vrijeme upozorila Zavod o isticanju rokova valjanosti lijekova, pa je Centralna popisna komisija predložila da se za iznos 24.110 KM tereti ova bolnica, a da se naplata potraživanja po osnovu manjka realizuje umanjenjem ispostavljenih faktura za decembar 2017. godine.

Popisom obaveza i potraživanja iskazana su potraživanja u iznosu 2.999.389 KM i obaveze 41.443.575 KM, a u finansijskim izvještajima potraživanja su 3.038.950 KM, dok su obaveze 43.754.457 KM. Razlika na

poziciji potraživanja odnosi se na pristigle fakture po osovu datih avansa, dok se razlika na poziciji obaveza odnosi na pristigle fakture nakon popisa, a do 31.01.2017. godine.

Za popis potraživanja i obaveza, komisija je konstatovala da stanje potraživanja nije konačno, jer sa 31.12.2017. još uvijek pristižu fakture po osnovu liječenja pacijenata u inostranstvu, kao i za obaveze gdje pristižu fakture dobavljača iz 2017. godine kao i fakture zdravstvenih ustanova. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Zavod vršio usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza u skladu sa članom 28, Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Uvidom u popis sredstava i obaveza za 2017. godinu nismo utvrdili nepravilnosti.

7. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu 162.323.770 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 124.568.783 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom od 37.754.987 KM.

Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji sa 31.12.2017. godine iskazan je iznos 125.386 KM, a odnosi se na sredstva sa konta 911211 – Vanbilansna evidencija uslovna potraživanja – Evidencija tuđih stalnih sredstava, dio prostora koji koristi Zavod (prizemlje zgrade) pripada PIO zavodu, koji je Zavodu prostor dao na korištenje.

9. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Zavoda je dana 07.10.2016. godine donio Plan javnih nabavki za 2017. godinu, posebno za nabavke koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti i posebno za nabavke Stručne službe. Planirane vrijednosti nabavki po predmetu nabavke, vrsti postupka sa utvrđenim rokovima za provođenje postupaka. Izmjena Plana javnih nabavki za 2017. godinu urađena je 29.12.2017. godine, Odlukom Upravnog odbora o usvajanju izmjena plana javnih nabavki za 2017. godinu.

Planom javnih nabavki iz sredstava Fonda solidarnosti ukupno su planirane nabavke u iznosu od 133.004.000 KM, dok je izmjenom plana nabavki planirani iznos povećan na 142.224.000 KM. Planom nabavki iz sredstava za rad Stručne službe ukupno su planirane nabavke u iznosu 231.960 KM, dok je izmjenom plana nabavki planirani iznos smanjen na 211.842 KM.

Prema Izvještaju o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora po vrsti postupka i predmetu nabavke za 2017. godinu, Zavod je zaključio 64 ugovora za nabavku roba i usluga ukupne vrijednosti 34.311.799 KM (bez PDV-a). Zaključeni ugovori se najvećim dijelom odnose na nabavku lijekova i medicinskog materijala. Za potrebe Stručne službe provedena su 38 postupaka (35 direktnim sporazumom i 3 konkurentskim zahtjevom) u vrijednosti 120.438 KM.

Pored navedenih postupaka javnih nabavki, Zavod je zaključio i 13 ugovora sa zdravstvenim ustanovama za pružanje zdravstvenih usluga u vrijednosti 56.529.187 KM i iste se odnose na usluge iz Anexa II dio B Zakona o javnim nabavkama, što je šire opisano u tački 7.1.2.3.-rashodi federalnog fonda solidarnosti.

Pregled po vrstama provedenih postupaka za nabavku roba i usluga dat je u sljedećoj tabeli:

POSTUPCI JAVNIH NABAVKI		
Vrsta postupka	Broj provedenih postupaka	Vrijednost ugovora u KM (bez PDV-a)
Otvoreni postupak	8	26.202.199
Konkurentski zahtjev	3	43.910
Pregovarački postupak bez objave obavještenja	18	8.012.063
Direktni sporazum	35	53.627
UKUPNO	64	34.311.769

Tokom revizije izvršili smo uvid u postupke javnih nabavki lijekova i potrošnog medicinskog materijala u ukupnom iznosu od 15.170.083 KM, što predstavlja 38% ukupne vrijednosti zaključenih ugovora u 2017.godini. Revizijom su obuhvaćena četiri otvorena postupka nabavke lijekova ukupne vrijednosti 14.170.230 KM i jedan pregovarački postupak, također nabavke lijekova, u vrijednosti 854.576 KM.

Uvidom u postupke javnih nabavki konstatovali smo sljedeće:

Za nabavku citostatika (I grupa) proveden je otvoreni postupak sa međunarodnom objavom. Vrijednost zaključenih ugovora je KM (bez PDV), a nabavka je podijeljena na 66 LOT-ova, od čega je postupak okončan za 45 LOT-a. Za 11 LOT-a postupak je poništen, iz razloga što ponude nisu bile dostavljene u određenom roku, a za 10 LOT-ova nijedna od primljenih ponuda nije bila prihvatljiva. Ugovori za navedene LOT-ove, koji su okončani, zaključeni su sa najpovoljnijim ponuđačima u januaru 2018. godine. Na osnovu prezentirane dokumentacije, vrijednost zaključenih ugovora je 33.506.984 KM. Za 21 LOT-ova postupak je ponovljen i do okončanja revizije procedura nije završena. **Obzirom da je postupak nabavke citostatika otpočeo u junu 2017. godine a okončan u decembru 2017. godine, za šta smatramo da je isti kasno otpočeo, te da je trebao biti pokrenut na početku godine jer je Finansijski plan Zavoda za 2017. godinu donesen u 2016. godini. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su nabavke citostatika u 2017. godini vršene na osnovu zaključenih ugovora iz 2016. godine, a koji su bili na snazi u 2017. godini.**

Nabavka imunosupresiva, (lijekovi za liječenje hepatitisa C i B, lijekovi za liječenje multiple skleroze, lijekovi za liječenje hemofilije i humani imunoglobulin) provedena je putem otvorenog postupka. Procijenjena vrijednost navedene nabavke iznosila je 8.536.501 KM, a nabavka je podijeljena na 21 LOT, od čega je postupak okončan za 19 LOT-ova. Za dva lota postupak je poništen iz razloga što niti jedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva u skladu sa članom 69. stav (2.d.) Zakona o javnim nabavkama. Prema dostavljenom izvještaju e-aukcije, vezano za LOT 14 - faktor koagulacije, početna vrijednost ponude ponuđača Hercegovina Lijek iznosila je 967.969 KM koja je ponuđena kao najniža u odnosu na ponude ostalih ponuđača, je snižena za dodatnih 107.969 KM bez PDV-a i iznosila je 860.000 KM.

Ugovori za nabavku imunosupresiva su zaključeni u augustu i septembru 2017. godine nakon što je izvršen izbor ponuđača, a nakon isteka važećih ugovora iz prethodne godine, što ukazuje na činjenicu da nabavka ne prati Finansijski plan kojim se planiraju sredstva.

Uvidom u ugovore sa dobavljačima Hercegovina lijek i El Pharma koji su vršili isporuku lijeka infliksimab, konstatovali smo da su isporuke lijeka bile veće od ugovorene količine u vrijednosti 179.681 KM.

Na ovaj način nije osigurano adekvatno praćenje navedene nabavke u ugovorenim količinama, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, niti su procedure javnih nabavki, za koje su osigurana sredstva u Finansijskom planu za 2017. godinu, započele blagovremeno u cilju dosljednog poštivanja Zakona o budžetima u FBiH.

Nabavka lijeka entekavir iz grupe imunosupresiva, izvršena je putem pregovaračkog postupka, bez objave obavještenja sa jednim dobavljačem koji ima ekskluzivno pravo (Phoenix d.o.o. Bijeljina). Ugovor sa navedenim dobavljačem u vrijednosti 854.576 KM bez PDV-a zaključen je 28.03.2017. godine.

Za postupak nabavke potrošnog materijala za dijalizu (dijalizatora i dijalizatora I) provedeni su otvoreni postupci. Postupci nabavke započeli u martu 2017. godine. Postupci nisu okončani, obzirom da su oba poništena saglasno rješenju Ureda za razmatranje žalbi, isti su se ponovili u 2018. godini. Žalbe su uložene od strane ponuđača, a vezano za tendersku dokumentaciju. Iz navedenih razloga, u avgustu 2017. godine zaključeni su Aneksi ugovora sa Tuzla-Farm d.o.o Tuzla, MGM-FARM d.o.o Kakanj, Medimpex d.o.o. Sarajevo, Melcom d.o.o. Mostar i Phoenix Pharma d.o.o. Bijeljina, do kada su na snazi bili ugovori potpisani 2016. godine.

Kako postupci nabavke pojedinih lijekova, nisu okončani, odnosno kad su isporučene sve ugovorene količine istog predmeta nabavke iz ranije zaključenog ugovora, a bilo je neophodno obezbijediti kontinuirano snabdijevanje pacijenata medicinskim sredstvima i lijekovima, **Upravni odbor je 29.12.2017. godine donio Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o uslovima za zaključivanje aneksa postojećih ugovora. Odlukom je utvrđeno da se za period do okončanja postupka javne nabavke koja je pokrenuta (zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti), zbog nepredvidivih okolnosti, može pristupiti zaključenju aneksa postojećih ugovora.**

Aneksi postojećih ugovora su zaključeni pod istim uslovima kao osnovni ugovori, osim elemenata koji se tiču trajanja ugovora, uslova raskida ugovora i ugovorene količine. Aneksi su zaključeni, iako Zakon o javnim nabavkama ne predviđa mogućnost zaključivanja aneksa postojećih ugovora.

Uvidom u usvojeni Plan javnih nabavki i Pregled zaključenih ugovora, utvrdili smo da tri javne nabavke lijekova provedene pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja u vrijednosti od 2.314.487 KM (bez PDV-a) a za koje zaključeni ugovori u oktobru i decembru 2017. godine, nisu predviđene odobrenim Planom javnih nabavki, niti je prezentirana posebna Odluka o pokretanju postupka javne nabavke u skladu sa članom 17. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *Osigurati nadzor nad izvršenjem odredaba zaključenih ugovora u dijelu vrste, obima i količine, u cilju blagovremenog pokretanja postupka novih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*
- *Postupke javnih nabavki provoditi samo za nabavke koje su planirane usvojenim planom javnih nabavki ili izvršene na osnovu donesene posebne odluke o pokretanju postupka javne nabavke u skladu sa članom 17. Zakona o javnim nabavkama.*

10. IT revizija u procesima nabavki lijekova i potrošnog materijala, inoosiguranja, razvoja HCFIS-a i implementacija BH-DRG

Podrška procesu planiranja i nabavki lijekova i potrošnog materijala iz sredstava Fonda solidarnosti

U pismu menadžmentu za 2014. godinu Ured za reviziju je dao preporuku da se izvrše poboljšanja softverskih rješenja koji podržavaju navedeni proces, u dijelu omogućavanja unosa podataka u zdravstvenim ustanovama, kako bi se blagovremeno osigurali podaci za planiranje i nabavku lijekova i medicinskog materijala. Prezentirana je Analiza mogućih rješenja (Coast Benefit analiza), sačinjena u februaru 2018. godine i usvojena od strane Upravnog odbora, kojom je definisano da će se navedeno realizovati proširenjem aplikacije za trezorsko poslovanje za novi modul i isto je planirano u Akcionom planu IT razvoja za 2018. godinu.

Podrška procesu inoosiguranja

U sklopu aktivnosti na poboljšanju IT podrške procesu inoosiguranja, prije nekoliko godina, pokrenuta je inicijativa za razmjene dokumenata elektronskim putem, nakon čega je Zavod inicirao tehnološku pripremu kantonalnih zavoda, ali do realizacije elektronske razmjene nije došlo.

Angažovanjem internih IT resursa u Zavodu je razvijeno softversko rješenje za obračun stvarnih troškova po ugovoru o socijalnom osiguranju sa Republikom Hrvatskom i isto je u fazi testiranja.

Smatramo da Zavod treba uključiti i kantonalne zavode u iznalaženju adekvatnog zajedničkog rješenja za IT podršku procesu inoosiguranja.

«HCFIS - Health Care Financial Information System»

HCFIS je implementiran 2002. godine, u sklopu projekta „Osnovne bolničke službe“ a finansiran kreditom Svjetske banke, kao jedinstven informacioni sistem za vođenje evidencija o osiguranicima i finansijskim tokovima u ministarstvima i zavodima zdravstvenog osiguranja i zavodima za javno zdravstvo. Softver je implementiran u osam kantonalnih ZZO u FBiH FZZOIR, dok je ZZO Kantona Sarajevo zadržao svoje rješenje, a ZZO Zapadnohercegovačke Županije razvio novo.

HCFIS je klijent server aplikacija razvijena korištenjem razvojnog alata (Borland Delphi), a kao baza je korištena Oracle 8i. Vlasnik izvornog koda softvera HCFIS-a je Federalno ministarstvo zdravstva, a zakonska nadležnost Federalnog zavoda je osiguranje viđenja jedinstvenog informacionog sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja u skladu sa članom 100. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Federalni zavod, u okviru svojih raspoloživih IT resursa, je osigurao izvjestan nivo podrške i manje izmjene na softveru u okviru iste verzije razvojnog softverskog alata dok razvoj softverske aplikacije nije riješen.

Neriješeno pitanje razvoja je rezultiralo da se dio funkcionalnosti softvera nedovoljno koristi, a za podršku izmijenjenim procesima, koriste nova softverska rješenja. Na primjer, HCFIS raspolaže sa modulom

za evidenciju potrošnje lijekova, a za kontrolu potrošnje lijekova, sa esencijalne liste, kantonalni zavodi koriste zasebna softverska rješenja. U međuvremenu je započeta i dijelom izvršena informatizacija drugih procesa u zdravstvu (primarne zdravstvene zaštite), za koje su postavljeni novi informatički standardi i ostvarene pretpostavke za povezivanje sa HCFIS-om.

Obzirom da se u HCFIS-u vode matične evidencije najvećeg broja osiguranika (za 7 kantona), skrećemo pažnju na potrebu razvoja istog kako bi mogao odgovoriti novim tehnološkim zahtjevima.

BH-DRG (Diagnosis Related Groups sistem za podršku modelu plaćanja usluga za ležeće pacijente po izvršenim uslugama primjenom australskog modela obračuna).

Zavod ima instaliran softver BH-DRG grouper, sa namjenom podrške novom modelu obračuna i plaćanja bolničkih usluga za ležeće pacijente, po australskom modelu koji se primjenjuje u Evropskoj uniji. Implementacija softvera je provedena u periodu 2010.-2013. godine kroz IPA projekt EU (pod nazivom „Reforma financiranja sekundarne zdravstvene zaštite u Bosni i Hercegovini“) sa krajnjim ciljem uvođenja novog modela plaćanja zdravstvenim ustanovama za ležeće pacijente. Za realizaciju projekta Bosni i Hercegovini dodijeljena su kreditna sredstva u iznosu 939.350 EUR. Projekat je provodilo Ministarstvo civilnih poslova BiH, a na entitetskim nivoima za FBiH nosioci projekta su Federalno ministarstvo zdravstva i Zavod, a za RS Republički zavod zdravstva.

Implementacijski tim je izradio akcioni plan, kojim je predviđena dogradnja softvera za funkcionalnosti evidentiranja obračuna u bazu podataka, u svrhu korištenja podataka za razne analize, a istovremeno spriječila mogućnost manipulacije sa težinskim koeficijentima, kako bi se dobila povoljnija cijena usluge. Softver nije dograđen u okviru projekta iz razloga nedostatka sredstava.

Pri završetku projekta, Zavodu je od strane Ministarstva civilnih poslova BiH ponuđen na potpis „Sporazum o prijenosu prava za puštanje u rad BIH DRG GROUPER-a“, na koji su Federalno ministarstvo zdravstva i Zavod imali primjedbe koje su dostavili istom. Kako odredbe nisu usuglašene, projekat je završen a ugovor nije potpisan, čime je zaustavljena realizacija aktivnosti iz Akcionog plana Reforme financiranja sekundarne zdravstvene zaštite u BiH za entitet FBiH.

Na neke od spornih odredaba na koje su Zavod i Ministarstvo zdravstva imali primjedbe, su: dalje održavanje i razvoj softvera (preuzimanju novih verzija softvera ili vlastiti razvoj), prijenos odgovornosti za implementaciju i administriranje za područje FBiH na Ministarstvo i Zavod koji zbog ograničenih ovlasti nisu u mogućnosti sprovesti, neprilagođenost softvera za obračun usluga između kantonalnih zavoda. Zavod je omogućio pristup softveru kantonalnim zavodima. Prema raspoloživoj dokumentaciji, DRG softveru pristupa jedino ZZO HNK.

Smatramo bitnim da se vrši nastavak aktivnosti implementacije novog modela obračuna i plaćanja bolničkih usluga i primjeni DRG softvera u svrhu efikasnijeg trošenja sredstava u zdravstvu.

Preporuke:

- ***Nastaviti aktivnosti na poboljšanju softverske podrške procesu planiranja i potrošnje lijekova i potrošnog materijala iz Fonda solidarnosti.***
- ***U saradnji sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja provesti aktivnosti na iznalaženju adekvatnog rješenja za informatičku podršku procesa inoosiguranja.***
- ***U okviru nadležnosti, zajedno sa drugim korisnicima, potrebno je osigurati razvoj HCFIS-a za nove funkcionalnosti kao i tehnološki razvoj istog.***
- ***Nastaviti aktivnosti na implementaciji akcionog plana „Reforme financiranja sekundarne zdravstvene zaštite u BiH“ u cilju postizanja efikasnijeg trošenja sredstava.***

11. KOMENTAR

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH se u ostavljenom roku očitovao na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2017. godinu, dopisom broj 01/V-07-8-2106-1/18 od 08.06.2018. godine. U očitovanju su navedena neslaganja na date kvalifikacije i nalaze revizora, koji se odnose na: donošenje Izmjena i dopuna Finansijskog plana (Rebalans) za 2017. godinu, nabavku lijekova i medicinskog materijala i nalaze navedene u dijelu IT revizije. Navedena obrazloženja, uz priloženu relevantnu dokumentaciju na dio nalaza koja se odnose na IT reviziju, smo prihvatili i inkorporirali u izvještaj. Obrazloženja i komentare koji se odnose na Rebalans i nabavku lijekova i medicinskog materijala nismo mogli prihvatiti, jer i pored dostavljene dokumentacije i datih obrazloženja, mišljenja smo da nisu ispoštovane odredbe relevantnih zakonskih propisa na koje se nalazi odnose. Tako je Rebalans za 2017. godinu, Upravni odbor usvojio tek 27.12.2017. godine, Vlada FBiH isti prihvatila u januaru 2018. godine, a Parlament FBiH dao saglasnost u aprilu 2018. godine, nakon isteka fiskalne godine na koju se Rebalans odnosi. Obrazloženje dato za kvalifikaciju i nalaze u vezi postupaka javnih nabavki lijekova ne možemo prihvatiti, obzirom da nabavka citostatika nije pratila odobrena sredstva u Finansijskom planu za 2017. godinu, jer su ugovori sa odabranim dobavljačima zaključeni u 2018. godini. Također, dostavljena dokumentacija koja se odnosi na javne nabavke, koje nisu predviđene usvojenim Planom javnim nabavki, odnosno posebnim odlukama o pokretanju postupaka, nije adekvatna da bi se prihvatila kao relevantna. Po našem mišljenju dostavljene odluke nemaju karakter posebne odluke, a što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Obrazloženja i komentare koji se odnose na IT reviziju, u dijelu procesa planiranja i nabavku lijekova i potrošnog materija, inosiguranja, razvoja HCFIS-a i implementacije BH-DRG, nismo prihvatili, obzirom da ključne aktivnosti, vezane za IT podršku za navedene procese, nisu završene, a Zavod učestvuje u realizaciji istih.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Dunja Logo, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Alida Selimović, dipl. oec. - vođa tima

Vedran Zovko, dipl. oec. - član tima

Azra Bečić, MA menadžmenta - član tima

Derviša Harbaš, dipl.ing.org.rada - član tima - IT revizor

**IV PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2017. godinu					
Naziv institucije: Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procena t (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	163.251.665	162.758.896	151.822.430	-492.769	107,2
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	131.900.000	133.197.263	125.603.405	1.297.263,00	106,05
1. Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	-	-	-	-	-
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	-	-	-	-	-
Porezi na dobit preduzeća	-	-	-	-	-
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih org. i druš.za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	-	-	-	-	-
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	131.900.000	133.197.263	125.603.405	1.297.263,00	106,05
3. Porezi na plaću i radnu snagu	-	-	-	-	-
4. Porez na imovinu	-	-	-	-	-
5. Domaći porezi na dobra i usluge	-	-	-	-	-
6. Porez na dohodak	-	-	-	-	-
7. Prihodi od indirektnih poreza	-	-	-	-	-
8. Ostali porezi	-	-	-	-	-
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	135.000	558.110	243.461	423.110,00	229,24
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	134.500	133.778	5.219	-722,00	2.563,29
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	-	-	-	-	-
Ostali prihodi od imovine	134.500	133.778	5.219	-722,00	2.563,29
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	-	-	-	-	-
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	-	-	-	-	-
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	-	-	-	-	-
Prihodi od privatizacije	-	-	-	-	-
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	-	-	-	-	-
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i dr.prihodi	500	424.332	238.242	423.832,00	178,11
Administrativne takse	-	-	-	-	-
Sudske takse	-	-	-	-	-
Komunalne naknade i takse	-	-	-	-	-
Ostale budžetske naknade i takse	-	-	-	-	-
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	-	-	-	-	-
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	-	423.918	238.002	423.918,00	178,12
Neplanirane uplate –prihodi	500	414	240	-86,00	172,50
Novčane kazne	-	-	-	-	-
Drugi tekući prihodi	-	-	-	-	-
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	31.216.665	29.003.523	25.975.564	2.213.142,00	111,66
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	-	-	-	-	-
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	30.866.665	28.532.503	25.759.538	2.334.162,00	110,76
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	-	-	-	-	-
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	-	-	-	-	-
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	-	-	-	-	-
16. Donacije	350.000	471.020	216.026	121.020,00	218,04

	II. RASHODI (od 1 do 7)	160.920.000	158.426.931	151.719.761	-2.493.069,00	104,42
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.852.500	1.809.294	1.690.745	-43.206,00	107,01
	Bruto plaće i naknade plaća	1.650.000	1.619.985	1.537.939	-30.015,00	105,33
	Naknade troškova zaposlenih	202.500	189.309	152.806	-13.191,00	123,89
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	172.000	170.355	167.343	-1.645,00	101,80
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	158.895.500	156.447.282	149.861.673	-2.448.218,00	104,39
	Putni troškovi	15.000	15.395	21.191	395,00	72,65
	Izdaci za energiju	50.000	40.952	39.846	-9.048,00	102,78
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	60.000	57.812	57.543	-2.188,00	100,47
	Nabavka materijala i sitnog inventara	82.006.000	80.410.306	77.239.172	-1.595.694,00	104,11
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	1.507.000	1.424.483	1.419.207	-82.517,00	100,37
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	1.000	840	840	-160,00	100,00
	Izdaci za tekuće održavanje	31.000	19.019	17.891	-11.981,00	106,30
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	57.400	66.013	46.562	8.613,00	141,77
	Ugovorene i druge posebne usluge	75.168.100	74.412.462	71.019.421	-755.638,00	104,78
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi					
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
	Subvencije javnim preduzećima	-	-	-	-	-
	Subvencije privatnim preduzećima i preduzetnicima	-	-	-	-	-
	Subvencije finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
	Tekući transferi u inostranstvo	-	-	-	-	-
	Drugi tekući rashodi					
5.	Kapitalni transferi					
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i preduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate					
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	2.331.665	4.331.965	102.669	2.000.300,00	4.219,35
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	-	-	-	-	-
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	45.000	35.893	39.656	-9.107,00	90,51
	Primici od prodaje stalnih sredstava	-	-	-	-	-
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	-	-	-	-	-
	Ostali kapitalni primici	45.000	35.893	39.656	-9.107,00	90,51
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	45.000	35.893	39.656	-9.107,00	90,51
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	-	-	-	-	-
	Nabavka građevina	-	-	-	-	-
	Nabavka opreme	40.000	31.057	35.547	-8.943,00	87,37
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	5.000	4.836	4.109	-164,00	117,69
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)					
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	2.331.665	4.331.965	102.669	2.000.300,00	4.219,35

	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	-	-	-	-	-
1.	Primici od finansijske imovine					
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu					
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)					
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	-	-	-	-	-
1.	Primici od zaduživanja	-	-	-	-	-
	Primici od dugoročnog zaduživanja	-	-	-	-	-
	Zajmovi primljeni kroz Državu	-	-	-	-	-
	Primici od inostranog zaduživanja	-	-	-	-	-
	Primici od domaćeg zaduživanja	-	-	-	-	-
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	-	-	-	-	-
	Zajmovi primljeni kroz Državu	-	-	-	-	-
	Primici od inostranog zaduživanja	-	-	-	-	-
	Primici od domaćeg zaduživanja	-	-	-	-	-
2.	Izdaci za otplate dugova					
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutrašnjeg duga	-	-	-	-	-
	Otplate duga po izdatim garancijama	-	-	-	-	-
	Otkup duga	-	-	-	-	-
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)					
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	2.331.665	4.331.965	102.669	2.000.300,00	4.219,35

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2017. godinu odobrilo dana 28.02.2018.godine.

Direktorica
Vlatka Martinović

Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine			
Naziv institucije: Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	54.654.635	41.397.548	132,0%
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	37.754.987	28.430.300	132,8%
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	3.038.950	3.364.155	90,3%
4.Kratkoročni plasmani	-	-	-
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	-	-	-
6.Zalihe materijala i robe	-	-	-
7.Zalihe sitnog inventara	-	-	-
8.Kratkoročna razgraničenja	13.860.698	9.603.093	144,3%
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	2.039.368	1.971.375	103,4%
9. Stalna sredstva	2.905.732	2.876.698	101,0%
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	975.207	905.323	107,7%
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	1.930.525	1.971.375	97,9%
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri	108.843		
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	108.843	0	
18.Dugoročna razgraničenja	-	-	-
UKUPNO AKTIVA (A+B)	56.694.003	43.368.923	130,7%
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	43.754.457	37.627.381	116,3%
19.Kratkoročne tekuće obaveze	41.373.035	35.123.476	117,8%
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema zaposlenicima	44.994	6.612	680,5%
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	2.336.428	2.497.293	93,6%
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	12.939.546	5.741.542	225,4%
28.Izvori stalnih sredstava	1.930.525	1.971.375	97,9%
29.Ostali izvori sredstava	108.843		
30.Izvori sredstava rezervi	5.423.601	1.056.552	513,3%
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	5.476.577	2.713.615	201,8%
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	23.627.084	25.901.234	91,22

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine odobrilo dana 28.02.2018. godine.

Direktorica
Vlatka Martinović

Izveštaj o novčanim tokovima		
Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2017. godine		
Naziv institucije Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	162.287.877
2	Prihodi od poreza	133.197.264
3	Neporezni prihodi	558.110
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	28.532.503
5	Kapitalni transferi	
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	
7	Kapitalni primici i transferi (8)	35.893
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	35.893
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	162.323.770
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	124.532.890
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.809.295
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	170.354
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	122.553.241
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	
20	Kapitalni transferi	
21	Izdaci za kamate	
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	0
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	
24	Finansiranje (25 + 26)	35.893
25	Izdaci za finansijsku imovinu	35.893
26	Izdaci za otplate dugova	
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	124.568.783
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	37.754.987
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	37.754.987

Rukovodstvo je Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 01.01.2017. do 31.12.2017. godine odobrilo dana 28.02.2018.godine.

Direktorica
Vlatka Martinović